

SPAR PLADS

drivhus på væggen

I drivhuset her kan du dyrke de lækreste grønsager. Det kræver kun en smule plads op ad en væg.

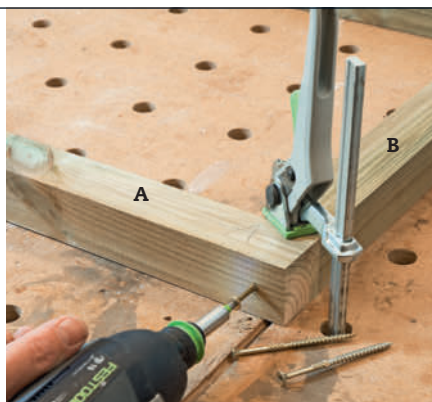
Hvis du drømmer om egen avl af velsmagende, solmodne, friskplukkede tomater, så er drivhuset her måske noget for dig. Også selv om du ikke har en stor have. Det kræver nemlig ikke særlig meget plads, blot et par kvadratmeter sydvendt mur eller væg, som drivhuset kan placeres op ad. Drivhuset er bygget af træ. Målene er tilpasset, så der præcis kan stå to kapillærkasser i det. Det er forsynet med glaslåger forrest og på taget, som kan åbnes, så varmen i drivhuset let kan reguleres.

**LIV I
HAVEN**
– gør det selv

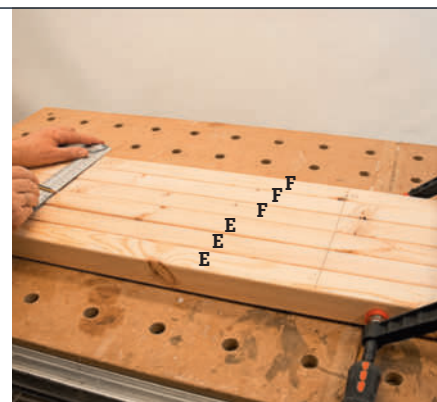
Træskelet

Drivhuset består af et træskelet, der er bygget som et smalt, aflangt skab. Der er en bundramme, som de tre sider fastgøres til – en i hver side og en i midten. I siderne er der sat et par tværstivere op. Mellem siderne er der også sat tværstivere op, så det bliver helt stabilt.

Delene skal måles op og saves til, så du kan samle træskelettet. Flere af delene er ens – det er smart at måle dem op samtidig, så de bliver helt ens. Det betaler sig at være nøjagtig med opmåling og udskæring, da du så gør det lettere for dig selv, når delene skal samles.

1 Skru bunden sammen af bundstykkerne (A og B). Her bruges selvskærende skruer – en til hver samling – så det ikke er nødvendigt at bore for.

2 Mærk op på stolperne (E og F), når de er savet til på længden. Spænd dem sammen med en tvinge, og mærk afstandene 22, 67,5, 112, 161 og 190,5 cm. Det er her, sidestykkerne (D) skal skrues fast.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Det betaler sig at være omhyggelig med opmåling, udsavning og samling af træskelettet, så det bliver nemt at sætte glasset i.

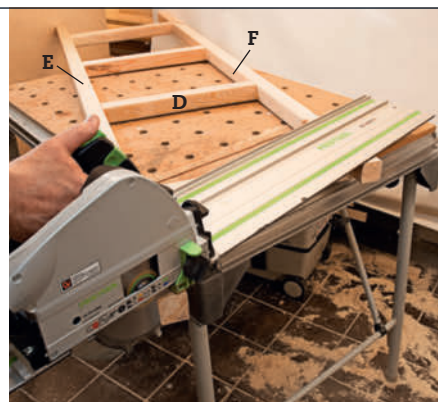
TIDSFORBRUG:

3 dage plus tørretid

PRIS:

Cirka 5000 kroner

Planterne i vægdrivhuset stortrives, så der kan plukkes solmodne tomater hver eneste dag om sommeren.

3 Sav et skråt snit på siderne foroven, når de er samlet, så der kommer fald på taget. Det skrå snit saves i en lige linje fra de øverste punkter af siderne (E og F). Her laves snittet med en dyksav med føringsskinne.

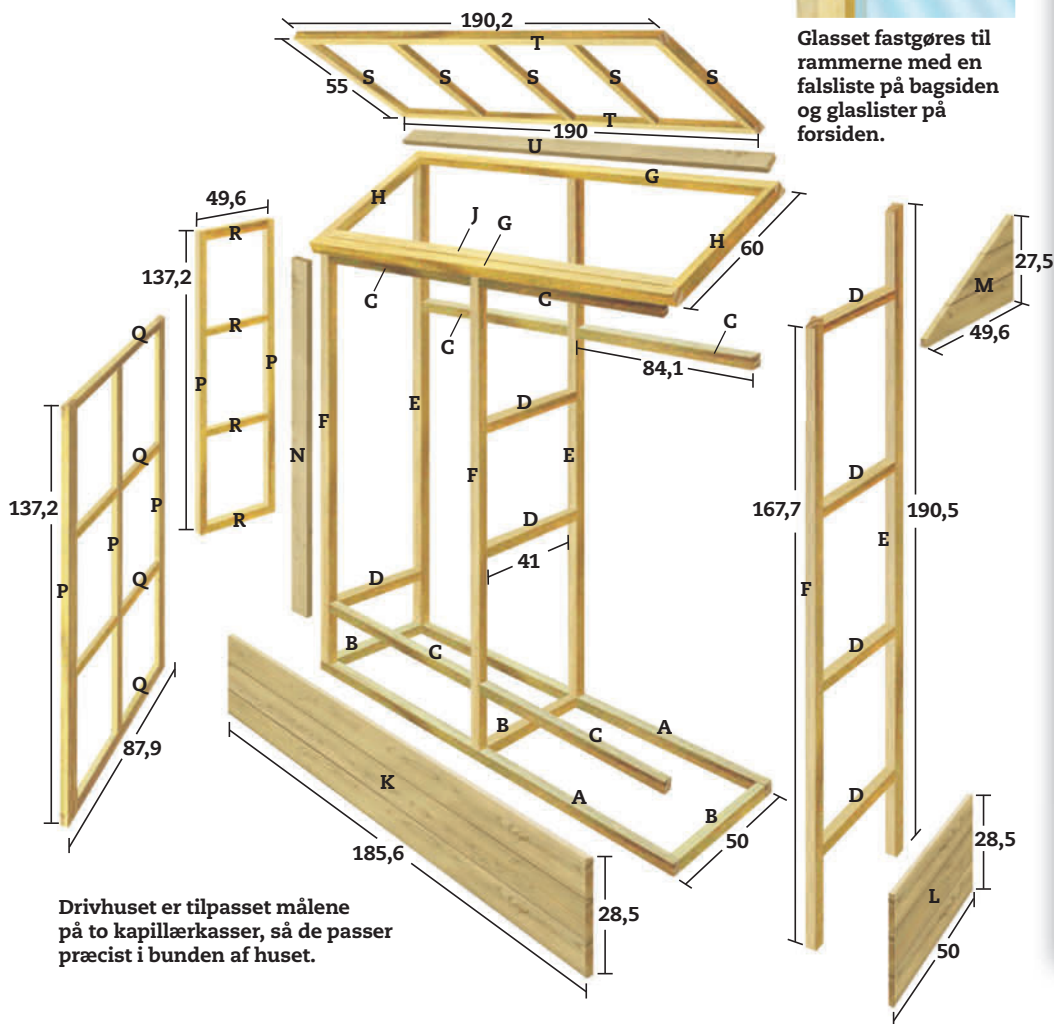
4 Lav et fundament til bundrammen der, hvor drivhuset skal stå. Her består fundamentet af fliser, der er lagt i jorden i bundsikringsgrus, så de er plane, og bundrammen kommer til at ligge vandret.

5 Monter siderne til bundrammen. Det er lettest, hvis du først sætter bunden på højkant og skruer de tre sider fast og derefter rejser det op. Skru så tværstiverne (C) fast.

Sådan samles vægdrivhuset

Drivhuset består af et træskelet bygget af reglar. Det er bygget i moduler med to sider og en midte, en bund og et skråt tag. Bunden dækkes med brædder, så kapillærkasserne ikke kan ses. De to frontlåger og taget kan åbnes. Det kan vinduesrammerne i siderne ikke.

Drivhuset er tilpasset målene på to kapillærkasser, så de passer præcist i bunden af huset.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

45 x 45 mm trykimprægneret:

- 2 langsider til bund (**A**) a 181,8 cm
- 3 korte bundstykker (**B**) a 41 cm
- 6 tværstivere (**C**) a 84,1 cm
- 12 sidestykker (**D**) a 41 cm
- 3 stolper bagest (**E**) a 190,5 cm
- 3 stolper forrest (**F**) a 167,7 cm
- 2 langsider til top (**G**) a 190 cm
- 2 ender til top (**H**) a 51 cm
- 1 topstykke inderst (**J**), 181 cm

19 x 95 mm brædder:

- 3 bundstykker (**K**) a 185,6 cm
- 6 sidestykker (**L**) a 50 cm
- 6 trekanter til sider (**M**)

21 x 43 mm forrammetræ:

- 2 stk. til siderne (**N**) a 138,8 cm
- 10 stk. til lågesider (**P**) a 137,2 cm
- 8 stk. vandret (**Q**) a 87,9 cm
- 8 stk. vandret til side (**R**) a 49,6 cm
- 5 stk. lodret til tag (**S**) a 55 cm
- 2 stk. vandret til tag (**T**) a 190,2 cm

3 mm drivhusglas:

- 4 stk. til taget a 46 x 41,7 cm
- 6 stk. til siderne a 39,5 x 40,5 cm
- 12 stk. til låger a 9,5 x 37 cm

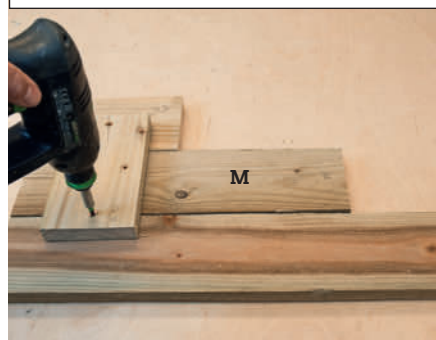
Desuden:

Bræt til tag (**U**), 1,9 x 7,8 x 190 cm •
Falslister, 8 x 27 mm, ca. 35 m •
Glaslister, 10 x 16 mm, ca. 35 m •
Rustfri skruer: 3,5 x 30, 5 x 50, 5 x 60
og 5 x 80 mm • 2 dørhåndtag +
magnetholdere • 13 rustfri hængsler •
15 mm stifter • Uendørs trælim •
Grundingsolie + træbeskyttelse

Specialværktøj

Dyksav m. føringsskinne • Sømpistol

Skrå sideflader

1 Brædderne M samles, så du kan lave de skrå sideflader. Læg brædderne, så de flugter i den ene side, og skru to støttebrædder fast på bagsiden med 3,5 x 30 mm skruer. Pas på, at ikke sætter skruer der, hvor den skrå linje skal placeres.

2 Tegn den skrå linje op, når du har savet det længste bræt til på længden (49,6 cm). Højden skal være 2,7 cm i den ene ende og 27,5 cm i den anden ende. De to punkter forbindes med en streg.

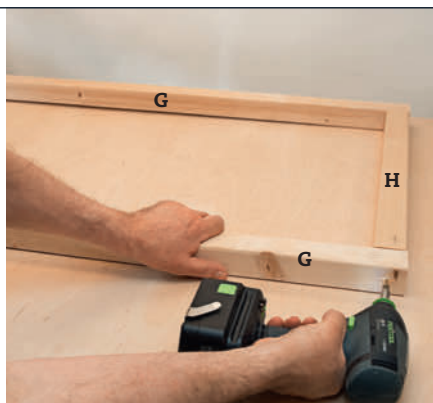

3 Sav de skrå sideflader til. Her

Tag og bund

Nu kan du samle tagrammen. Den skal have et topstykke (J) på den nederste del af rammen, så der er noget, vinduesrammen kan hvile på, når den monteres. Der skal også fastgøres et ekstra bræt foroven (U), som rammen til taget kan skrues fast til. Det bræt skæres lidt skråt på langsiden, så det kommer til at flugte med den væg, drivhuset skal stå op ad.

Når tagrammen skal monteres, er det smart at lægge træskelettet ned, fx på et par bukke, så du bedre kan komme til at skruer det fast. Og når du skal fastgøre bundbrædderne på den nederste del af træskelettet, gøres det lettest, mens det ligger helt ned på jorden.

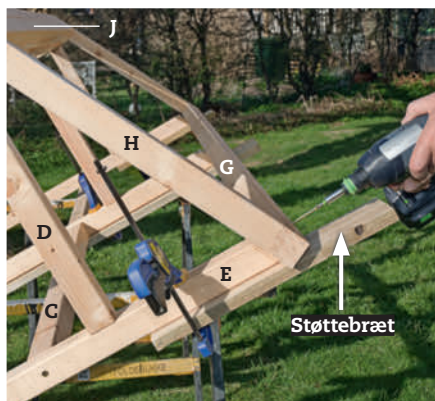

1 Tagrammen med langsiderne (G) og endestykkerne (H) samles.

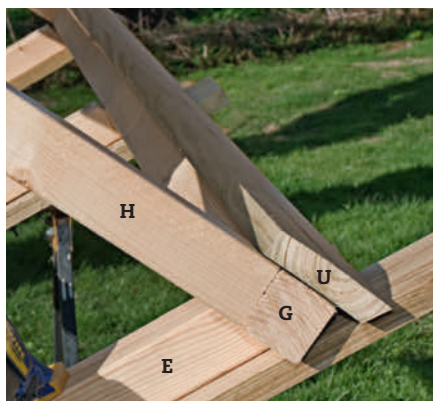
De savs til på længden og samles med 5 x 60 mm skruer i hjørnerne.

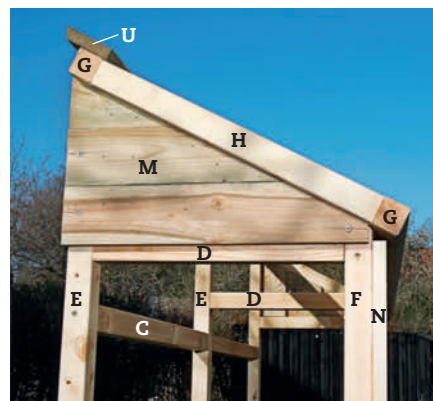
2 Skru topstykket (J) fast på indersiden af tagrammen. Skru den først fast til G, og giv den derefter en skrue i hver side gennem H.

3 Skru tagrammen fast til træskelettet. Det er lettest, hvis du lægger træskelettet ned lidt skråt. Læg det fx ned på en buk med et støttebræt i hver side, som rager lidt ud over kanten – så er det nemmere at sætte rammen fast.

4 Sav brættet U til, og monter til tagrammen. Lav et skråt snit på 30 grader, så det kommer til at flugte med den væg, drivhuset skal stå op ad. Brættet (U) skal bruges til at fastgøre vinduesrammen til.

5 Monter de skrå sider (M) foroven med 5 x 50 mm skruer. Det er lettest at lukke af her frem for at sætte glas i. Monter også listerne (N) på forsiden, som vinduesrammerne skal gøres fast til.

6 Monter bundstykkerne (K og L) med 5 x 50 mm skruer. Du kan evt. først montere et sigtebræt, som du kan sætte de resterende brædder op efter. Sigtebrættets underkant skal placeres 28,5 cm fra bunden, så passer det med tre brædder.

Det er lettest at montere de sidste ting udenfor, hvor der er mere plads. Her skrues listerne N fast, som lågerne skal monteres til.

Vinduesrammer

Nu skal du i gang med at lave vinduesrammer. Der skal bruges fem i alt til drivhuset her – to smalle til siderne, en aflang til taget og to brede låger til fronten, som kan åbnes, ligesom den i taget.

Rammerne laves af lister, som saves og fræses til i enderne, så du kan lave såkaldte bladsamlinger, der både er flotte og stærke. Når du skal fræse listerne til, kan det godt betale sig at lave en skabelon, som bedre kan sikre, at udfræsningerne bliver helt ens. Det er vigtigt, så rammerne bliver vinkelrette, når de samles. Det er en god idé at samle rammerne på en vinkelret plade, så du løbende kan tjekke, om de er vinkelrette. Samlingerne styrkes med dyvler.

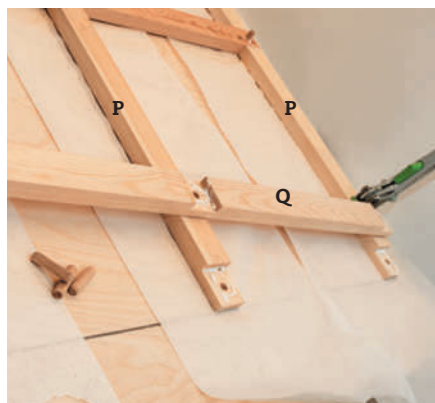
Når listerne samles, ligger de plant med hinanden.

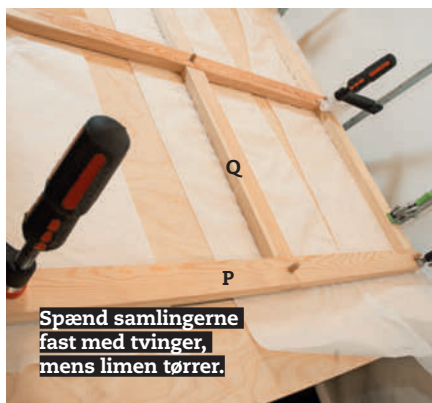
1 Lav udfræsninger i enderne af listerne P og Q, når du har savet dem til på længden. Du skal lave en såkaldt lige hjørnebladsamling, hvor du fræser det halve af listen væk i listens bredde. Det kan godt betale sig at lave en fræseskabelon.

2 Bor huller i vinduesrammerne, når alle udfræsninger er lavet, også i de vandrette lister (Q) og den midterste (P). Bor et 10 mm hul i alle samlinger til dyvler. Prøv så at samle lågerne, og tjek, at alt passer sammen, inden du samler med lim.

3 Saml nu rammerne med lim, som fordeles jævnt i udfræsningerne. Det er en god idé at samle lågerne på en bordplade, som er i vinkel, så du kan tjekke, at lågerne bliver samlet i vinkel.

4 Slå nu en dyvel gennem alle samlinger. Dyvlerne skal stikke lidt ud på den anden side, så der er noget at save af bagefter. Læg rammen på et par listestumper, så der er plads til dyvlerne.

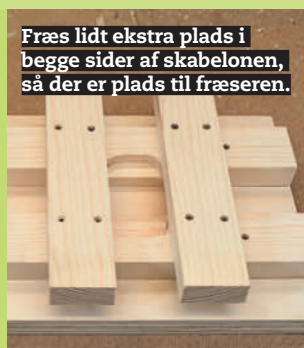

5 Skær dyvlerne af, når limen er tør efter et par timer. Bagefter slibes fladerne helt plane med slibepapir, fx først korn 60, derefter finslibning med korn 120. Saml de andre vinduesrammer på samme måde.

Skabelon til udfræsning af bladsamlinger

Hvis du bruger en overfræser, er det en fordel med en skabelon. Brug 4 stykker 20-30 cm stumper træ, som lågerne bygges af, så højden bliver korrekt. De monteres til en bundplade – to lister vandret med en afstand på 43 mm. **Ovenpå skrues to lister fast** på den modsatte led med samme afstand imellem. Så kan du skubbe en liste ind i skabelonen og lade fræseren fjerne træet i den ene ende.

Fræs lidt ekstra plads i begge sider af skabelonen, så der er plads til fræseren.

Skabelonlisterne skrues fast til en plade med 43 mm's afstand.

Stykket, der skal fræses, placeres imellem de to vandrette lister.

Listen skubbes på plads og spændes fast, så der kan fræses.

Sæt et fræsejern med kugleleje i fræseren, og placer den oven på hullet.

Indstil fræseren til en dybde på 10,5 mm, og fræs så listerne.

Sæt glas i

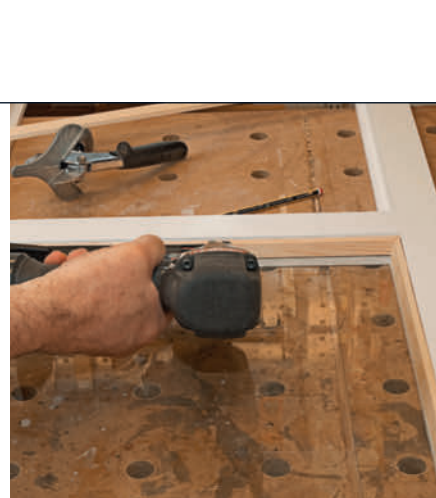
Når rammerne er færdige, skal du sætte glas i. Her har vi bestilt glasset færdigt, udskåret efter mål.

Du skal først montere falslister på bagsiden af vinduesrammerne. De skæres til på længden og får et skråt snit i enderne, så samlingerne i hjørnerne bliver flotte. Falslisterne monteres, så de stikker lidt ud og kan holde på glasset. Det er lettest at fastgøre listerne med en sømpistol. Når glasset er sat i, fastgøres det på forsiden af rammerne med glaslister, der stiftes fast med sømpistolen.

Det er smart at male rammerne, inden glasset sættes i.

1 Stift falslister fast på bagsiden af vinduesrammerne, så du kan sætte glas i. Afmærk først 1,7 cm hele vejen rundt, og sæt listerne fast, så de rager 1 cm ud. De lodrette lister skal være gennemgående. Sæt så de tværgående fast derimellem.

2 Sæt glasset i, og stift glaslister på. Her sættes listerne fast med en sømpistol med 15 mm stifter, men du kan også bruge stifter og en hammer. Listerne er savet til med et skråt snit i enderne, så du får en pæn samling. Mal listerne bagefter.

Den sidste finish

Så mangler du kun de sidste småting. Hvis drivhuset skal males, er det nu, du skal gøre det, inden vinduesrammerne monteres. Når malingen er tør, kan du gøre drivhuset fast til væggen på det fundament, du har gjort klart. Her skal det stå op ad en trævæg, og det fastgøres med vinkelbeslag og skruer. Det samme kan du gøre, hvis drivhuset skal stå op ad en mur. Du vælger bare skruer og plugs, der passer til materialet.

Lågerne monteres med fire hængsler i hver side. Der bruges fem hængsler til lågen i taget. På den nederste kant af taget fastgøres også et par lange kroege, der kan holde taget åbent, så der ikke bliver for varmt i drivhuset.

1 Mal træskelettet, inden du monterer lågerne. Her får rammen 2-3 gange med sort træbeskyttelse. Hvis du bruger ubehandlet træ, bør det først have en gang grundingsolie også. Når det er tørt, skruer du det fast til væggen med vinkelbeslag.

Klods lågerne op, så der er en smule luft under vinduet, da det vil sætte sig lidt med tiden.

2 Monter låger og tag til træskelettet. Spænd dem først fast med tvinger til rammen der, hvor de skal sidde, mens du skruer hængslerne fast. Monter en magnet eller en krog til at holde lågerne lukkede. Siderne fastgøres med 5 x 60 mm skruer.

TIPS

Sæt hylder i drivhuset, hvis du ikke vil bruge al pladsen til høje planter. Det er nemt at bygge et par hylder og sætte dem op øverst i drivhuset.

MATERIALER

Vælg et solidt fundament. Det er vigtigt, at drivhuset har et godt fundament, hvor der ikke trænger vand op nedefra. Fliser, der ligger afrettet på et plant og stampet underlag, er geniale. Har du ikke det, kan du fx lægge tagpap under bundrammen, så du undgår jordkontakt.

Det er meget nemt at regulere temperaturen i drivhuset, da både frontlåger og taget kan åbnes.

